

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
ขอบเขตการวิจัย	15
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
ตอนที่ 1 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	22
1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	22
1.2 ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	22
1.3 หลักการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	23
1.4 ประเภทของลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	24
ตอนที่ 2 แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative economy)	25
2.1 ความหมายของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	25
2.2 องค์ประกอบและขอบเขตของเศรษฐกิจสร้างสรรค์	26
2.3 การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาลไทย	29
ตอนที่ 3 แนวคิดภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่น	30
3.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น	30
3.2 ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น	31
3.3 ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น	32
3.4 ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น	33
3.5 ภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นไทย	34
3.6 ประเภทของอาหารท้องถิ่นไทย	35
3.7 การบริโภคอาหารท้องถิ่นไทย	36

	หน้า
3.8 อาหารท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดอยุธยา	37
ตอนที่ 4 แนวคิดการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับอาหาร	39
4.1 ความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เกี่ยวกับอาหาร	39
4.2 สถานการณ์ท่องเที่ยวเชิงอาหารของโลก	41
4.3 สถานการณ์ท่องเที่ยวเชิงอาหารของไทย	41
4.4 การท่องเที่ยวเชิงอาหารของไทย	42
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับมรดกโลก	43
5.1 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร	43
5.2 อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	48
ตอนที่ 6 การท่องเที่ยววิถีไทย	51
6.1 แนวคิดหลัก ปีท่องเที่ยววิถีไทย ปี 2558	52
6.2 ตราสัญลักษณ์ ปีท่องเที่ยววิถีไทย 2558	53
6.3 แนวคิดหลัก ปีท่องเที่ยววิถีไทย ปี 2561	55
6.4 ตราสัญลักษณ์ ปีท่องเที่ยววิถีไทย 2561	56
ตอนที่ 7 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	57
7.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชน	57
7.2 ประเภทของวิสาหกิจชุมชน	58
7.3 ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน	58
7.4 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน	59
7.5 เป้าหมายของวิสาหกิจชุมชน	60
ตอนที่ 8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
กรอบแนวคิดการวิจัย	63
 บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
ระเบียบวิธีวิจัย	66
 บทที่ 4 ผลการวิจัย	73
ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดก โลกทางวัฒนธรรม (สุโขทัย-กำแพงเพชร, พระนครศรีอยุธยา)	74
ผลการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาหาร ท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรม (สุโขทัย-กำแพงเพชร,พระนครศรีอยุธยา)	81

	หน้า
แผนวิสาหกิจชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรม (สุโขทัย ศรีสัชนาลัยและ กำแพงเพชร พระนครศรีอยุธยา)	87
แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อเรียนรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรม (สุโขทัย-กำแพงเพชร, พระนครศรีอยุธยา)	103
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	112
สรุปผลการวิจัย	112
อภิปราย	134
ข้อเสนอแนะ	142
บรรณานุกรม	144
บรรณานุกรมภาษาไทย	144
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ	148
ประวัติผู้วิจัย	150

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว	3
1.2	พื้นที่การวิจัย	16
2.1	มรดกโลกในประเทศไทย	45
3.1	ตารางการวิเคราะห์ศักยภาพภายใน	70
3.2	ตารางการวิเคราะห์ศักยภาพภายนอก	71
3.3	ตารางการวิเคราะห์แบบ Matrix	71
3.4	ตัวอย่าง ตารางการวิเคราะห์ศักยภาพภายในและภายนอกแบบ Matrix	71
4.1	วิเคราะห์ SWOT Analysis ภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย บ้านนาต้นจั่น จังหวัดสุโขทัย	88
4.2	วิเคราะห์ SWOT Analysis ภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นเมืองนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร	94
4.3	วิเคราะห์ SWOT Analysis ภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นบ้านผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	ปีท่องเที่ยววิถีไทย 6
1.2	การทำภูมิปัญญาอาหารไทย 7
1.3	เส้นทางการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากงานวิจัยการท่องเที่ยว เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาหารในภูมิภาคอาเซียน 9
1.4	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย 10
1.5	อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร 11
1.6	อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา 12
1.7	ข้าวเปี๊ยะ และน้ำพริกชอกไข่ตัวอย่างภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นในเมืองมรดกโลก สุโขทัย-กำแพงเพชร 13
1.8	ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง และแกงมัสมั่น ตัวอย่างภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่น ในเมืองมรดกโลกพระนครศรีอยุธยา 13
2.1	กรอบการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนงานวิจัย 21
2.2	แสดงความหมายอย่างง่ายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 26
2.3	องค์ประกอบของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 27
2.4	ขอบเขตเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย 28
2.5	ขนมผิงแจ่มประตูปาย 37
2.6	ขนมข้าวตอกอัดโบราณ 38
2.7	โรตีสายไหม และขนมบ้าบิ่น 39
2.8	เอกลักษณ์อาหารไทย 40
2.9	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย 46
2.10	อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 47
2.11	อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร 48
2.12	อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา 50
2.13	ตราสัญลักษณ์ “ท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ไม่เหมือนใคร” ปี 2558 53
2.14	“ปีท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋อย่างยั่งยืน” หรือ “Amazing Thailand Year 2018” 54
2.15	ตราสัญลักษณ์ ปีท่องเที่ยววิถีไทย 2561 56
2.16	ความเชื่อมโยงของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากไปสู่เศรษฐกิจสากล 60
2.17	กรอบแนวคิดในการวิจัย 63
3.1	แผนการดำเนินงาน 66
4.1	อาหารท้องถิ่นบ้านนาต้นจั่น 75
4.2	อาหารภูมิปัญญาของนครชุม 78

ภาพที่		หน้า
4.3	แผนที่ท่องเที่ยวบ้านนาต้นจั่น	83
4.4	เส้นทางย้อนยุคโบราณอาหารภูมิปัญญาลือเลื่องเมืองนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร	84
4.5	เส้นทางนาวาภูมิปัญญาขนมหวานในพระนครศรีอยุธยา	86
4.6	กระบวนการพัฒนาแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรม (สุโขทัย-กำแพงเพชร พระนครศรีอยุธยา)	103
4.7	แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่นในกลุ่มเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรม (สุโขทัย-กำแพงเพชร, พระนครศรีอยุธยา)	109